

Žurnál

Univerzity Palackého v Olomouci

10. dubna 2009

V ČÍSLE:

23

Ročník 18

Setkání moravských pneumologů: tentokrát hlavně o tuberkulóze ● Jak je to s globálním oteplováním? Rozhovor s doc. M. Vysoudilem ● Vydáváním o Kolektivní smlouvě skončilo. Dokument je podepsán ● Diskuze, názory, ohlasy

Vstoupit do rolí i na scéně tak, aby mohli ovlivnit probíhající dění – to nabídli divákům studenti čtvrtého ročníku Katedry speciální pedagogiky PdF UP, oboru Dramaterapie, 7. 4. v Uměleckém centru UP. Vystoupení divadla „Forum Augusta Boela“, které se zaměřuje především na psychologické a sociální problémy ve společnosti, se tentokrát věnovalo romské otázce.

-red-, foto -mo- ▶

Mezinárodní specializovaný ultrazvukový kurz poprvé v České republice

Mezinárodní společnost pro ultrazvuk v porodnictví a gynekologii – ISUOG poprvé ve své historii schválila v České republice specializovaný kurz, jehož cílem je nabídnout kvalitní a aktuální vzdělávací program široké obci gynekologů, porodníků, dětských kardiologů a dalším odborníkům, kteří se věnují ultrazvukovým vyšetřením během gravidity. Na základě bohaté mezinárodní spolupráce olomouckých specialistů byl uspořádán Ústavem lékařské genetiky a fetální medicíny LF UP; celostátní specializovaný kurz s názvem „Fetální echokardiografie. Praktická aplikace dopplerometrie během těhotenství“ proběhl 3. 4. v aule PF UP.

Nejčastějším typem vrozených vývojových vad jsou poruchy vývoje a utváření srdečního svalu a oběhového systému. Velké množství z nich je již nyní velmi dobře řešitelných – ať již operativně, bezprostředně po narození, či medikamentózně ještě během těhotenství. Podmínkou úspěšného odborného zásahu je však časný záchyt vad v průběhu těhotenství s možností jejich příznivého ovlivnění a porod na zdravotnických pracovištích, kde je bezprostředně po porodu poskytnuta specializovaná kardiologická nebo kardiokirurgická péče.

Problémem všude ve světě je jednak kvalita ultrazvukových přístrojů, které jsou schopny tyto poruchy odhalit, ale v první řadě zkušenost a znalosti vyšetřu-

jících lékařů. A právě v tomto směru existuje v České republice velký prostor k zlepšení stávající situace, kdy jsou poruchy vývoje srdce oproti jiným vadám detekovány výrazně méně.

ISUOG jako zastřešující mezinárodní organizace umožňuje vyslat k výukovým národním kurzům světové špičkové odborníky, kteří se zabývají ultrazvukovou problematikou. Na základě domluvy s MUDr. I. Dhaifalah, Ph.D., byli do České republiky pozváni dvě významné osobnosti: prof. Ch. Lees z Obstetrics and Maternal-Fetal Medicine Addenbrooke's Hospital Cambridge University z Velké Británie, který hovořil na téma „Praktická aplikace dopplerometrie během těhotenství“, a prof. R. Chaoui z Centre

Dokončení na str. 6

Zlatá Ámoska se na své povolání připravovala na Univerzitě Palackého

Mgr. Lucie Andělová, která se 27. 3. stala vítězkou letošního ročníku soutěže o nejoblíbenějšího učitele roku **Zlatý Ámos**, je absolventkou Pedagogické fakulty UP. Magisterský titul zde získala v oboru Učitelství pro 1. stupeň ZŠ a speciální pedagogika.

Absolventka UP a vítězka celostátní ankety v současné době učí na Základní škole v Karviné na Komenského ulici, kam nastoupila bezprostředně po vykonání státních závěrečných zkoušek. „Přestože učím již pátým rokem, stále se v profesi učitele „hledám“. Vítězství v anketě mi dalo zažít pocit štěstí, ale chápu to teprve jako začátek dlouhé cesty,“ uvedla L. Andělová a dodala: „Univerzité vděčím za vyslání na praxi, kterou jsem absolvovala právě na svém stávajícím působišti, a to ve třetím ročníku pětiletého studia. Již po třech týdnech prvních pedagogických zkušeností jsem věděla, že se po skončení studií chci na tuto školu vrátit.“

Základní škola v Karviné, ul. Komenského, je zaměřena na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jsou zde zřízeny i dvě třídy pro žáky s poruchou autistického spektra a dvě třídy pro žáky základní školy speciální. Škola poskytuje speciálněpedagogickou péči i dětem s více vadami. L. Andělová učí na této škole předměty jako Český jazyk a jazyková komunikace, Anglický jazyk, Hudební výchova a Člověk a jeho svět. „Na Olomouc velmi ráda vzpomínám, strávila jsem v tomto krásném městě pětinu

Dokončení na str. 4

14. – 19. 4. 2009 vidět 8 vědět | watch 8 know

AFO44

academia film olomouc

44. MEZINÁRODNÍ FILMOVÝ FESTIVAL POPULÁRNĚ-VĚDECKÝCH A DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ
44th INTERNATIONAL FESTIVAL OF POPULAR-SCIENTIFIC AND DOCUMENTARY FILMS

AKREDITACE ZDARMA!

ČESKÁ A ZAHRA NIČNÍ SOUTĚŽ | MARK RISSI – ANIMAL RIGHTS! | TAJEMSTVÍ VESMÍRU | DR. HOUSE – PRAVOA, ČI MÝTY? | PROJEKT POPULAR SCIENCE (1835-49) | PSYCHOLOGIE DAVU – POKUSY NA LIDECH

AFO.CZ

Cena za záchranu životů pro studentku PdF UP

■ V pražském hotelu InterContinental byly dne 27. 3. předány letošní Školní ceny Fair play 2008 Českého olympijského výboru několika desítkám žáků, studentů, pedagogů a sportovců. V kategorii Za záchranu života cenu obdržela I. Navrátilová, studentka IV. ročníku Pedagogické fakulty UP (anglický jazyk – hudební výchova).

Cena jí byla udělena za pohotové jednání a duchapřítomnou reakci před zřícením stropu ve třídě na ZŠ Vítězná v Litovli. Zachránila tak životy mnoha žáků školy. K události došlo 30. 10. 2008 při hodině hudební výchovy, kterou I. Navrátilová vedla. Tento čin již mj. ocenily Ústřední rada Českého svazu žen a zastupitelstvo města Litovle.

Oceněným blahopřál osobními dopisy i ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR O. Liška.

Školní cena Fair play ČOV se uděluje ve čtyřech kategoriích, a to za čestné sportovní jednání, za ušlechtilý mravní čin, za záchranu života a za celoživotní práci ve školní tělesné výchově.

-red-,
foto archiv I. Navrátilové

Setkání moravských pneumologů: tentokrát hlavně o tuberkulóze

■ Ve dnech 3. a 4. 4. proběhlo v Olomouci setkání pneumologů pěti moravských krajů, které pořádala Klinika plicních nemocí a tuberkulózy FNOL a LF UP. Hlavními odbornými body konference byly změny ve vakcinaci tuberkulózy, současná situace v bronchologii a léčba těžkých forem bronchiálního astmatu.

Byl konstatován velmi příznivý stav v epidemiologii tuberkulózy na našem území, kde dochází ke stálému poklesu výskytu tohoto závažného infekčního onemocnění. Rizikovou skupinou se stávají cizinci se zemí s vysokou incidencí tuberkulózy. Na tyto skupiny obyvatel by se především měla zaměřit preventivní opatření podobně, jako je tomu v okolních vyspělých zemích.

Na konferenci proběhla velmi aktivní diskuse mezi pneumology a vedoucím Národní dohledové jednotky nad tuberkulózou MUDr. J. Wallenfelsem, který představil současné a chystané legislativní změny v systému očkování. Účastníci se shodli na prohlášení, že v souhlase se změnou vyhlášky nepovažují revakcinaci (přeočkování) v 11 letech života v naší zemi za potřebnou, protože nebyl prokázán její vliv na ochranu proti vzniku tuberkulózy a protože téměř ve všech státech Evropy již byla zrušena (s výjimkou Slovenska a Bulharska). Zrušení přeočkování doporučují již řadu let všechny přední světové odborné instituce, které se zabývají prevencí tuberkulózy i jiných přenosných nemocí. Účastníci dále konstatovali, že o uvažovaných změnách v primovakcinaci tuberkulózy (očkování novorozenců) bude třeba vést širokou odbornou diskusi mezi odborníky více lékařských oborů, kterých se tato činnost týká.

Bronchologie je důležitou částí plicního lékařství. Má zásadní vliv při diagnostice i léčbě zhubných ná-

dorů a zánětlivých onemocnění. Její rozvoj je podmíněn stále dokonalejší ale i dražší endoskopickou technikou. Na konferenci bylo konstatováno, že v oblasti Moravy existuje několik center, která dobře pokrývají celé území a provádějí diagnostické i léčebné zákroky. Problémem zůstává nedostatečné hrazení výkonů pojišťovnou, která pozastavila dohodovací jednání o nově vypracovaných registracích výkonů, které by odpovídaly současným cenám práce, přístrojů i jednorázových pomůcek.

V diskusi o léčbě bronchiálního astmatu byla zdůrazněna preference individualizovaného přístupu v režimu SMART. Těžké astma postihuje asi 20 % astmatiků. Potřebují intenzivní léčbu, časté hospitalizace a někdy i pobyt na jednotkách intenzivní péče. V poslední době významně pomáhá nový lék a biologická léčba lékem omalizumab. Účastníci si vyměnili zkušenosti s léčbou prvních pacientů v ČR.

Prof. V. Kolek, DrSc.

Se vznikem osmé fakulty UP je spojeno jméno prof. J. Hála

■ Rektor UP prof. L. Dvořák 30. 3. poděkoval prof. J. Hálovi, současnému proděkanovi pro organizaci a rozvoj statutárním zástupci děkanky Fakulty zdravotnických věd UP za práci, kterou vykonal v souvislosti se vznikem osmé fakulty UP. Prof. J. Hálek stál u zrodu FZV od myšlenky zavedení zdravotnického vzdělávání na Lékařské fakultě, přes akreditaci prvních zdravotnických oborů a jejich zavedení do výuky na LF UP až po založení Ústavu teorie a praxe ošetřovatelství na LF UP. Byl také pověřen vedením nedávno konstituované fakulty do doby ustavení jejích jednotlivých orgánů a do doby řádných voleb, z nichž vzešla současná děkanka doc. J. Marečková.

Text a foto -map-

Třetí ročník festivalu Velká inventura

■ Divadlo Konvikt o. s. ve spolupráci s občanským sdružením Nová síť a Divadlem hudby uspořádalo přehlídku nové scénické tvorby a alternativních divadelních a hudebních forem s názvem Velká inventura. Skloubení pohybu, divadla a hudby opět přineslo řadu nevšedních zážitků v podobě osmi divadelních představení. „Jsme si vědomi toho, že alternativní divadlo třeba divácky tolik netáhne, ale přesto přišlo nečekaně hodně lidí,“ říká jeden z pořadatelů festivalu J. Žůrek z Divadla Konvikt. „Například o Malé Divadlo Kjógenu byl takový zájem, že se lidé nevešli ani do sálu,“ dodává. Kromě zmíněného Malého Divadla Kjógenu z Brna si diváci přišli na své i u dalších divadelně pohybových performací, jako byl například projekt *Handa Gote*, mexický kabaret *La kantýna* divadla Vyrobit si své letadýlko nebo improvizáční večer D.I.S *Harmonie*. Kromě nejrušnějších divadelních představení se mohli návštěvníci festivalu zaposlouchat i do tónů kláves jednoho z nejsvětějších muzikantů české jazzové scény O. Pivce nebo hudby elektroakustické skupiny DVA.

„Musím říct, že se letošní ročník skutečně vydařil. Jsme rádi, že jsme mohli spolupracovat s Divadlem hudby, které nám vypomáhalo s nezbytnou technikou,“ bilancuje J. Žůrek.

-chat-

Studenti práv navštívili evropské instituce ve Štrasburku

■ V době předsednictví České republiky EU reprezentovali koncem března zástupci absolventského ročníku Právnické fakulty UP svou alma mater přímo v centru dění ve Štrasburku, a to za podpory evropské poslankyne Ing. J. Bobošíkové.

Časově náročný program umožnil našim studentům vyslovit také gratulace k 60. výročí založení Rady Evropy, která sídlí nedaleko honosně proslavené budovy Evropského parlamentu a Evropského soudu pro lidská práva.

Na prohlídku budovy Rady Evropy navazovala přednáška vedoucího odboru pro vztahy s mezinárodními organizacemi a nečlenskými zeměmi, který reagoval na četné dotazy k podmínkám členství v Radě, k hlavním cílům této organizace a ke spolupráci s Evropskou unií. Na závěr návštěvy tým pracovníků Rady Evropy připravil naši skupině překvapení ke zmiňovanému výročí, a to natáčení rozhovorů s vybranými zástupci vedené v anglickém nebo německém jazyce. Rozhory s našimi studenty můžete zhlédnout na webových stránkách této instituce.

Během odborné exkurze zastihla studenty zpráva o pádu naší vlády. V den vystoupení předsedy Rady EU M. Topolánka zavítala naše skupi-

na právě na zasedání Evropského parlamentu. Při návštěvě hlavního zasedacího sálu měli studenti možnost poznat práci všech 785 poslanců v čele s předsedou EP H.-G. Pötteringem a vidět hlasování zvolených zástupců z celé EU, mimo jiné i českých europoslanců.

Klíčovým bodem programu bylo oficiální setkání s poslankyní J. Bobošíkovou. V úvodu seznámila přítomné se svým vystoupením v Evropském parlamentu k aktuálnímu stavu české politiky a svému kritickému postoji k Lisabonské smlouvě. Poté zodpovídala dotazy českých politiků, představitelů veřejné správy a našich studentů.

Před odjezdem se všichni účastníci odebrali do nádherného historického centra alsaské metropole, aby navštívili věhlasnou katedrálu s orlojem a mohli obdivovat středověkou část města Petite France.

Hlavním cílem odborné exkurze bylo rozšíření teoretických znalostí budoucích právníků o praktické poznatky z evropských institucí sídlících ve Štrasburku. Tato akce navázala na sérii dosavadních exkurzí na politické instituce, soudy a právnícké fakulty ve Vídni a Berlíně.

-rk-, -red-,
foto archiv studentů PF

Chodební galerie hostí instalaci „Moje Švédsko“

■ V areálu Fakultní nemocnice, v prostorách Ústavu ošetřovatelství FZV UP vznikl nový výstavní prostor Chodební galerie. Až do 30. 4. je zde možné zhlédnout výstavu fotografií „Moje Švédsko“. „Snažíme se neosobní prostory budovy B1, budovy France Josefa, kde nyní Ústav ošetřovatelství Fakulty zdravotnických věd UP sídlí, trochu zútulnit. Jako první jsem oslovil O. Jedličkovou, která poskytla našim prostorům snímky vzniklé během jejího výmenného studijního pobytu na Švédské zemědělské univerzitě,“ řekl Žurnálu UP A. Halm z FZV, jenž je zároveň kurátorem nově vzniklé galerie. Dodal, že záměrem této aktivity je vystavovat především díla mladých amatérských fotografů a tím oslovit zejména studentky, jež se v daných prostorách pohybují.

-map-, foto -oj-

Vejdovského olomoucký vědecký den s rekordní účastí

Letošní jubilejní 10. ročník *Vejdovského olomouckého vědeckého dne*, který se uskutečnil 28. 3. v prostorách Právnické fakulty UP, byl věnován třem hlavním tématům: chirurgie epiretinálních membrán, centrální serózní chorioretinopatie a retinopatie nedonošených dětí. Odborný program obsahoval 36 přednášek nejvýznamnějších autorů zabývajících se sítnicovou problematikou v České republice. Pořádající olomoucká Oční klinika přispěla devíti přednáškami pěti autorů.

O vysoké odborné i organizační úrovni svědčí opětovné překonání rekordu v počtu účastníků, kterých bylo letos 473 oftalmologů (téměř polovina všech oftalmologů v ČR) a 71 zástupců firem. Odbornou veřejností bylo nejkladněji hodnoceno téma retinopatie nedonošených dětí, které poprvé v historii českých oftalmologických sjezdů naplnilo jeden celý přednáškový blok. V tomto bloku byly referovány zkušenosti českých pracovišť s nejmodernějšími diagnostickými a terapeutickými trendy tohoto závažného onemocnění předčasně narozených dětí. Tato prezentace byla potvrzením špičkové mezioborové neonatologické péče v České republice.

Těšíme se na opětovné setkání v březnu příštího roku u příležitosti 11. *Vejdovského olomouckého vědeckého dne*. Stěžejním tématem symposia bude věkem podmíněná makulární degenerace, onemocnění, které je nejčastější příčinou získané slepoty lidí nad 60 let věku a je také jedním z nejvíce diskutovaných témat současné oftalmologie.

MUDr. M. Šín, foto archiv autora

Studentská soutěžní přehlídka Student a věda – sekce Literatura

Ve středu 25. 3. se na Katedře bohemistiky FF uskutečnilo fakultní kolo soutěže Student a věda. Letošní ročník pražského finále je věnován památce významného českého literárního teoretika, kritika, překladatele a spisovatele V. Macury, který zemřel právě před deseti lety.

Letos poprvé byla zařazena do soutěže také doktorandská sekce. V každé sekci se nakonec sešlo po čtyřech příspěvcích, které se týkaly tak rozdílných témat, jako je např. vztah zvuku a významu v poezii J. Palívce či soudobých prozaických výpovědí J. Rudiše. Doktorandské příspěvky se vesměs nějakým způsobem dotýkaly témat, jímž se věnoval V. Macura, tedy např. literární tematologii (Dvojdmost obrazu Prahy ve válečných sbírkách J. Seiferta), historické próze (Blízké motivy v Sotolově Kuřeti na rožni a Macurově tetralogii) či Macurově literárněteoretické práci (Některé inspirační zdroje v teoretické práci V. Macury).

Vítězem studentské sekce se stal P. Plecháč s příspěvkem *K jednomu aspektu Březnina rýmu*, o druhé místo se podělili D. Škodová a M. Lukáš, kteří budou katedru reprezentovat také v pražském finále, jež se uskuteční ve dnech 29.–30. 4.

Z doktorandů se pražského kola zúčastní L. Neumann, jehož *Příspěvek Vladimíra Macury ke kritice Rudoarmějců* ocenila porota jako nejlepší.

J. Kolářová, Ph.D.,
Katedra bohemistiky FF UP

Česká kultura a umění ve 20. století Olomoucké symposium popáté

Již popáté se letos ve dnech 17.–18. 3. v prostorách Uměleckého centra UP uskutečnilo mezinárodní a mezioborové symposium *Česká kultura a umění ve 20. století*. Po loňském ročníku, jenž se zabýval problematikou kontaktů a konfliktů kultur, bylo letošní setkání vymezeno tématem *Umělecký experiment*. Jako již tradičně konferenci pořádala Katedra bohemistiky FF UP ve spolupráci s Ústavem pro českou literaturu AV ČR. Se svými referáty tu vystoupily téměř čtyři desítky především bohemistických pracovníků z domova i ze zahraničí (Polsko, Rusko, Švédsko aj.).

Dopolední program prvního dne zahájil A. Haman s příspěvkem *Experiment a románová textualita*. Na téma polistopadového prozaického pokusnictví promluvil L. Machala, v odpoledních hodinách pak účastníci mohli přihlížet vystoupení L. Soldána, V. Novotného či britské bohemistky M. Šolíc. Kromě uznávaných vědeckých osobností, které patří ke stálým hostům olomouckého symposia, na fóru promluví i začínající mladí badatelé. Poprvé se tak v Olomouci představil například T. Kobližek (FF UK) či Z. Menšíková (PdF UJEP).

Vzhledem k velkému počtu účastníků probíhala konference stejně jako v minulých letech paralelně ve dvou prostorách konviktu: v Kapli Božího Těla a v komornějším prostředí Studentského divadla. Obě sekce provázela velký zájem publika, především studentů české filologie a uměleckých oborů. K atraktivitě programu bezpochyby přispělo i to, že posluchači měli po odeznění příspěvku vždy možnost reagovat na obsah řečeného, pokládat referentovi dotazy a vyjádřit svůj názor.

V neformální diskusi se pokračovalo i večer v rámci společenského rautu, který byl pro účastníky připraven. Při této příležitosti zároveň doc. L. Machala představil časopis *Bohemica Olomoucká*. Tento nový počín Katedry bohemistiky FF UP navazuje na dosavadní ediční řadu sborníků vydávaných katedrou, v inovo-

vané podobě a s vyšší periodicitou si však klade za cíl důkladněji a operativněji reflektovat dění na katedře i v literárněvědné oblasti jako celku.

Druhý den symposia otevřela ve středu dopoledne H. Kosková srovnáním experimentálních postupů tzv. francouzského nového románu s prózou K. Miloty *Sud*. O I. Vyskočilovi promluvil ředitel Ústavu pro českou literaturu P. Janoušek. I mnohé z dalších příspěvků toho dne se orientovaly na různá pojetí experimentu v 60. letech 20. století a na jeho funkci v literárním a společenském kontextu právě tohoto období. Za olomouckou bohemistiku promluvil např. P. Komen-da, který představil pozdní tvorbu básníka E. Juliše, či J. Schneider s referátem *Proměny Hrabalova vypravěčství*. Závěr konference ve středu odpoledne patřil zahraničním hostům, polským bohemistkám J. Czaplínské a I. Mroczek.

Čtělá bych touto cestou vyslovit dík všem, kteří se symposia zúčastnili, ať už jako referující, nebo jako posluchači, a současně vyjádřit přání, aby se i téma následujícího setkání pro ně stalo inspirativním a motivujícím. Šestý ročník konference proběhne opět v předjarních dnech března 2010 a bude věnován tématu *Mýty, mystifikace a kontrafaktuální historie*.

Mgr. Z. Zemanová, Katedra bohemistiky FF UP

Unikátní koncert v Kapli Božího Těla

V rámci turné „Searching for Hidden Voices – Albanian Polyphony Concert Tour“ jihoalbánských souborů *Jonianet* a *Saze Ensemble* se Olomouc stala v závěru března druhou ze tří zastávek těchto skupin v České republice. Jedinečný koncert se pod hlavičkou Katedry muzikologie uskutečnil 24. 3. v Kapli Božího Těla Uměleckého centra UP.

Vokální soubor *Jonianet* obecně představil archaickou albánskou polyfonii, hudební druh, který UNESCO v roce 2005 zapsalo na seznam *Nehmotného kulturního dědictví lidstva*. V poněkud odlišném duchu se neslo vystoupení tříčlenné instrumentální kapely *Saze Ensemble* ve složení housle, klarinet a akordeon. Posluchače zaujala virtuózním pojetím tradičních al-

bánských písní tanečního charakteru, obohacených o vlivy řecké a turecké hudby. V průběhu večera se hudebníci z obou skupin postupně osmělovali – přidávali na hlasitosti i na tempu, přenášeli do publika stále více energie a vytvořili tak neopakovatelnou sugestivní atmosféru, díky které se všichni zúčastnění na několik chvil mohli přenést z barokní kaple do albánských hor.

O den později vystoupil na Katedře muzikologie hlavní organizátor a iniciátor celého turné, německý muzikolog E. Pistrick, s přednáškou „Another state of mind – the passion of singing in rural South Albania.“ Součástí přednášky byla také demonstrace polyfonního zpěvu v podání členů sboru *Jonianet*. -mp-, foto -mo-

Čtení Lisabonské smlouvy

Česká republika je předposlední zemí EU, která nepřijala Lisabonskou smlouvu. Každý má možnost odpovědět si na otázku, zda je to dobře, či nikoliv. Ba co více, tento dokument je u nás demonizován, jeho odpůrci tvrdí, že jej nelze číst, že může poškodit zájmy České republiky, že zásadním způsobem omezí naši svrchovanost atd. My si to nemyslíme.

Máme za to, že Evropská unie je smysluplný a do značné míry křehký projekt, jehož vývoj bychom neměli brzdit smyšlenými argumenty. Pokud někdo brání přijetí Lisabonské smlouvy, měl by nabídnout alternativu. O ní však kritici Lisabonské smlouvy nemluví.

Ve snaze podpořit a svým způsobem popularizovat a odmýtizovat text Lisabonské smlouvy jsme se rozhodli uspořádat její nonstop čtení, které se uskuteční 27. 4. 2009 od 18 hodin v **Café 87 v Olomouci** (Denisova ulice). Přiložené se jedná o happeningovou akci, jejímž cílem je ukázat, že Lisabonská smlouva se číst dá. Každý účastník přečte jednu stranu dokumentu, takže na akci se bude podílet přibližně 250 osob. Pokud se tohoto čtení chcete zapojit, přihlaste se u M. Krši v Eurocentru (Biskupské náměstí, Olomouc), samozřejmě stačí poslat e-mail: krsa@euroskop.cz. Nonstop čtení podpoří i řada osobností, které se zúčastní přímo nebo prostřednictvím projekce.

P. Šaradin, KPES FF UP, R. Badík, EUTIS, o.p.s., M. Krša, Eurocentrum Olomouc

Oslava 400. výročí

Shakespeareových Sonetů na UP

Katedra anglistiky a amerikanistiky FF UP připravila na středu **29. 4. v 17.00 hodin** komponovaný pořad do auly Filozofické fakulty (Křížkovského 10) literárně-hudební pořad u příležitosti 400. výročí Shakespeareových Sonetů **Tak trochu sváteční shakespeareovská pošta (1609–2009)**.

Pořad připravil profesor M. Hilský, významný pražský anglista, nejlepší současný překladatel a jeden z největších znalců díla W. Shakespeara, v roce 2001 jmenován za zásluhy o šíření anglické literatury v Česku čestným členem Řádu britského impéria. V programu se střídá recitace s výkladem jednotlivých sonetů v podání autora překladů a zpěv zhudebněných sonetů (D. Dobiáš) za doprovodu klavíru. Součástí akce bude i prodejní výstava překladů Shakespeareových děl.

Program je určen pro širokou kulturní veřejnost. Vstup zdarma.

Studenti FTK zvou na jarní atletický přebor

Ve středu **29. 4. v 15 hodin** začne na Atletickém stadionu TJ Lokomotiva Olomouc **Přebor Univerzity Palackého v atletice**. Již tradičního mítinku se každý rok účastní okolo 60 atletů, a to v nejrůznějších věkových kategoriích – od žáků přes dorostence až po dospělé závodníky. Dvě stovky diváků každoročně přicházejí vytvořit příjemnou soutěžní atmosféru.

Univerzitní zápolení v atletice slibuje kromě zajímavé sportovní podívané též osobitý a originální doprovodný program, akci totiž pořádají studenti Fakulty tělesné kultury UP v rámci předmětu Základy managementu. Na akci je stále možné se přihlásit, a to na adresu <http://www.pup2009.ic.cz/>, kde jsou k dispozici i kontakty na organizátory.

Organizační tým zve na akci širokou veřejnost. **Bojovat na atletickém oválu, ve vřhačském kruhu nebo dálkařském sektoru se bude o věčné ceny!**

Katedra geoinformatiky PŘF UP si vás dovoluje pozvat na **přednášku**

předsedy Českého statistického úřadu Ing. Jana Fischera, CSc., na téma

Výzvy, problémy a mýty současné státní statistiky

Kdy: **středa 15. 4. ve 13.45 hod.**

Kde: **aula PŘF, Tř. Svobody 26**

Jste srdečně zváni.

Společnost českých patologů ČLS JEP, Česká sekce molekulární patologie, Společnosti českých patologů a Evropské společnosti patologů, Česká onkologická společnost ČLS JEP, Česká společnost histochemická a cytochemická, Ústav patologie & Laboratoř molekulární patologie, Laboratoř experimentální medicíny, Lékařská fakulta UP a Fakultní nemocnice Olomouc zvou na

5. sympóziu a workshop molekulární patologie a histo(cyto)chemie

92. olomoucký meziregionální seminář Společnosti českých patologů a české sekce

International Academy of Pathology Seminář histologických laborantů

Akce se bude konat ve dnech **24.–25. 4. v Regionálním centru Olomouc a v prostorách Teoretických ústavů LF UP v Olomouci.**

Témata setkání: *Úloha patologa v indikaci terapie nádorů „sítě na miru“; Novinky v molekulární patologii a histo(cyto)chemii; Sklíčkový diagnostický seminář; Seminář „Zkušenosti s akreditací zdravotnické laboratoře“.*

Bližší informace na www.lmp.upol.cz.

Rozvoj ICT kompetencí pedagogických pracovníků Olomouckého kraje

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

vzdělávání pedagogických pracovníků: 1) Windows Vista pro učitele, 2) MS Word 2007 pro učitele, 3) MS Excel 2007 pro učitele, 4) MS PowerPoint 2007 pro učitele, 5) Internet druhé generace pro učitele, 6) Tvorba webu pro učitele, 7) Výukové programy, 8) Freeware pro učitele, 9) Zpracování videa pro učitele, 10) Školní informační systémy, 11) Hardware moderního počítače, 12) Práce s editorem školního vzdělávacího programu, 13) Bezdrátové sítě ve vzdělávání a 14) Tvorba výukových materiálů.

Přihlásit se na kurzy určené pedagogickým pracovníkům základních a středních škol bude možné od r. 2010. Lze absolvovat i více kurzů, přičemž všechny budou zdarma – vč. studijních materiálů a vydání certifikátu. Více informací lze získat na webu projektu <http://www.ictkompetence.upol.cz>. Realizací projektu v celé své šíři se podaří vhodně integrovat systém počítačového a dalšího vzdělávání tak, jak je ve vyspělých zemích Evropské unie zcela obvyklé. Partnerem projektu je Základní škola Přerov, Želatová 8. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky prostřednictvím operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v rámci 1. výzev globálních grantů Olomouckého kraje. *-jd-*

Studia theologica – jarní číslo

Nové číslo časopisu *Studia theologica*, čtvrtletníku vydávaného čtyřmi českými a slovenskými teologickými fakultami (včetně CMTF UP), se tentokrát věnuje Areiovým sporům s Alexandrem z Alexandrie, mariánské uctě u Arnošta z Pardubic, morálnímu teologovi Augustinu Zippe, olomouckému arcibiskupovi Theodoru Kohnovi, religiozitě komunistických funkcionářů a křesťansko-buddhistickému dialogu. Časopis je možné zakoupit v prodejní odborné literatuře VUP (Zbrojnice) a v knihovně CMTF (Univerzita 22). *-do-*

Katedra muzikologie Filozofické fakulty UP pořádá **ve dnech 14. – 29. 4.**

první ročník mezinárodního festivalu soudobé hudby MusicOlomouc 2009.

Festivalové koncerty, přednášky a besedy se uskuteční v prostorách Uměleckého centra UP, dále v Redutě Moravské filharmonie Olomouc a v sále Konzervatoře Evangelické akademie v Olomouci.

Pedagogové Katedry muzikologie společně se svými studenty realizují historicky první poly-stylový a polyžánrový festival soudobé české a světové hudby v Olomouci, během kterého zazní experimentální, jazzová a alternativní tvorba z konce 20. a počátku 21. století. V prvním ročníku festivalu je dramaturgie zaměřena na skladby zkomponované od roku 1989 do současnosti. V dalších festivalových ročnících se bude sledovaný časový rámec posouvat tak, aby byl vždy poskytnut průřez hudební tvorbou posledních dvacetiletí. Svěbytnými skladatelsko-interpretačně-posluchačskými tvůrčími dílnami budou reprízy koncertů soudobé hudby v menších městech severní a střední Moravy s názvem **Hudební experiment v regionu**.

Dramaturgie prvního ročníku festivalu je velmi bohatá po stránce kompoziční, interpretační i žánrové. Posluchači se tak mohou setkat s mezinárodně uznávaným jazzovým klavíristou a skladatelem olomouckého původu **Emilem Viklickým**, který vystoupí společně s belgickým saxofonistou **Steve Houbenem**. Nabídku přijali mladí, leč v poslední době již velmi uznávaní **Gentlemen Singers**. Mezi atraktivní koncerty bude patřit i vystoupení perkusionisty **Tomáše Ondruška**, který bude prezentovat umění sólové hry na bicí nástroje i v rámci odpolední besedy v Divadle K3. Na festivalu zazní i interpretaci regionálních koncertních umělců také skladby soudobých autorů působících v Brně a v Olomouci a na samostatném recitálu vystoupí rovněž **studenti olomoucké Konzervatoře Evangelické akademie**. Vyvrcholením festivalu *MusicOlomouc 2009* je **koncert Moravské filharmonie** s tvorbou holandských soudobých skladatelů konaný v den nizozemského státního svátku.

Předseda festivalového výboru
Prof. J. Vičar, CSc.

Výkonná ředitelka
Mgr. M. Vaněčková

Program a další informace viz www.musicolomouc.cz/.

Zlatá Ámoska se na své povolání ...

dosavadního života, poznala jsem zde přátelství na celý život. Ráda vzpomínám například na doktora Michálka a docentku Peutelschmiedovou z Katedry speciální pedagogiky, kterých si velmi vážím a kteří mě na mé cestě ke korunce velmi ovlivnili.“

Zlatý Ámos je anketa o nejoblíbenějšího učitele České republiky. Vyhlášeje a organizuje ji nevládní a nezávislé občanské sdružení Klub Domino, Dětská tisková agentura. Jejím posláním je především popularizace pedagogů, kteří podle hodnocení dětí, žáků a studentů významně přispívají k utváření kvalitního

dokončení ze str. 1

vztahu mezi žáky a učiteli (vychovateli), dětmi a jejich vedoucími. Své kandidáty do soutěže přihlašují sami žáci ze středních a základních škol a členové dětských zájmových sdružení. Absolventka UP se v ní prosadila v konkurenci jedenašedesáti dalších kantorů.

„Je skvělé, že naše děti se speciálními vzdělávacími potřebami obstály v konkurenci se žáky z gymnázií či obchodní akademie a mohly si tak se mnou užít pocit „vítězství“,“ svěřila se šťastná a dojatá vítězka.

-chat-, -mar-, -rp-,

foto na titulní straně archiv L. Andělové

Jak je to s globálním oteplováním?

Přestože v mnoha ohledech panuje mezi klimatologů shoda, stále probíhá živá diskuse o příčinách a povaze současné změny klimatu. O svůj pohled na danou problematiku se s námi podělil doc. M. Vysoudil, CSc., člen Katedry geografie PFF UP, který se klimatu a ochraně ovzduší věnuje ve své vědecké činnosti:

Na problematiku globálního oteplování existuje mnoho pohledů. Jedni říkají, že globální oteplování existuje a jeho příčinou je činnost člověka, jiní tvrdí, že nic takového, jako globální oteplování neexistuje. Prezident V. Klaus se například nedávno vyjádřil, že v posledních desetiletích teplota vytrvale klesá a že by ten fakt měl někoho trknout. Trklo vás to?

Informace, že by teplota vytrvale klesala, nemám. Spíše je tomu obráceně. Jsem na té straně barikády, která tvrdí, že globální klimatické změny existují. Mám k tomu celou řadu informací. Na základě dlouhodobých měření, které se dnes provádějí nejen pozemními metodami, ale i za použití aerokosmických prostředků, především nejrůznějších satelitů, jsou k dispozici informace, které dokazují, že globální klima se výrazně mění. V řadě směrů se mění tak, že je to negativní vůči lidské společnosti a existují tady prostě jasné indikativy těch změn. Nejčastěji se mluví o změně teploty, ale mění se i jiné prvky – třeba atmosférické

krásně a zdravě, ale při detailním odborném zkoumání jejího životního prostředí se ukáže, že je plná bolavých míst. Je zcela nepochybné, že i v zemské atmosféře je množství látek, které se tam ještě před několika desítkami let nenacházely, a právě řada z nich se podílí zvyšování globální teploty. Domnívat se, že za těmito změnami nestojí člověk a jeho činnost, to je prostě špatný názor.

Podle opačných názorů jsou ale změny klimatu přirozené a dějí se v průběhu dlouhé doby pravidelně, například doby ledové, které přejdou a vše se vrátí zase do normálu. Není to tak, že jsme zrovna na prahu nějaké cyklické změny, která by nastala i bez vlivů člověka?

Je důležité rozlišovat dvě různé věci – globální změny klimatu a kolísání klimatu. Pokud se hovoří o klimatické změně, má se na mysli proces, který je nevratný. Buď se klima otepluje nebo ochlazuje, ale tento trend se v podstatě nedá nijak zvrátit, je jednosměrný. Pokud hovoříme o kolísání klimatu, jde o jevy, které jsou vratné, což se projevuje například střídáním teplejších a chladnějších období. Ta perioda může trvat několik desítek nebo i stovek let, ale to klima se nakonec vždy vrátí k normálu. Dá se říci, že nyní jsme už ve fázi, kdy se bez lidského přičinění klima k normálu není schopno vrátit. Je skutečně důležité, aby se společnost chovala rozumně a aby klima bylo udržováno v nějakém normálním stavu. Jinými slovy, jako se vyvíjejí snahy o trvale udržitelný rozvoj, tak je třeba snažit se o dosažení trvale udržitelného klimatu. Samozřejmě nemůžeme chtít a předpokládat, že přestaneme svítit, nebo jezdit auty nebo se přestane létat. Určitě existují způsoby, jak lidskou činnost a chování usměrnit do rozumných mezí.

Ale například ekonomové často tvrdí opak toho, co říkáte vy. V čem vidíte příčinu této nedohody? Mají ekonomové jiná data než vy, anebo mají data stejná, ale jinak je interpretují?

Je to ten druhý případ. Data jsou stejná pro všechny a jde jen o způsob jejich interpretace. Dnes se například všeobecně ví o rozsáhlé destrukci ozónové vrstvy. To je zcela neodiskutovatelný fakt a jde o nejzávažnější zásah člověka do planetárního geosystému, především atmosféry, v celých dějinách lidstva. Existují optimistické předpoklady, že by se snad do 70 let mohla ozónosféra dostat do normálního stavu, ale to je jenom úvaha a je otázka, zdali se podaří ten původní stav vůbec někdy nastolit. A že tuto destrukci způsobily látky, které produkuje člověk, o tom není žádného

Doc. RNDr. Miroslav Vysoudil, CSc., přednáší na Katedře geografie PFF UP, od roku 1995 do roku 2004 byl jejím vedoucím. Vědeckou činnost zaměřuje na oblasti: klima malých oblastí (topoklima), ochrana ovzduší, dálkový průzkum Země v geografii a při výzkumu životního prostředí. Je členem Společnosti pro fotogrammetrii a dálkový průzkum Země, České meteorologické společnosti a České geografické společnosti. Přednášel také na Univerzitě v Lublani, University British Columbia, Karl Franzes University Graz, Canadian Centre of Remote Sensing a dalších. Je autorem mnoha knih, vědeckých statí a článků. (Více viz <http://geography.upol.cz/miroslav-vysoudil/>.)

sporu. Samozřejmě víme, že před dvěma sty lety se freony v atmosféře nenacházely. Víme spolehlivě, že freony se za počty vyrábět v třicátých letech minulého století a že poté, co po přibližně 50 letech dosáhla jejich koncentrace kritických hodnot, nastartovaly proces destrukce stratosférického ozonu. Když si vezmete, že se freony začaly opravdu masově používat v druhé polovině minulého století, tak se dostaneme někde k osmdesátým letům a to jsou přesně ty roky, kdy se zjistila v podstatě katastrofální destrukce stratosférického ozonu.

Vědci se často snaží o predikci toho, jak se klima bude vyvíjet. Používají k tomu sofistikované matematické a počítačové modely. Ty ale nemohou zahrnovat všechny proměnné, kterých je v podstatě nekonečně mnoho. Jak vlastně tyto modely fungují a jaká je spolehlivost těchto předpovědí?

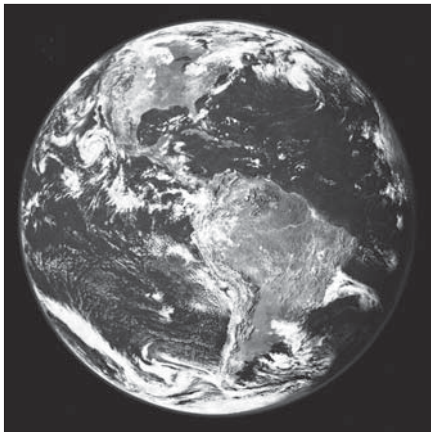
Nejčastěji se pracuje s modely, které simulují nárůst CO₂ v atmosféře, obvykle o dvojnásobek nebo čtyřnásobek v určitém časovém horizontu. Kdyby byly tyto modely, vznikající už v sedmdesátých letech, zcela pravdivé, tedy kdyby skutečně mělo dojít k dvojnásobnému nebo čtyřnásobnému zvýšení CO₂ v atmosféře už v prvních dekádách našeho století, tak už tu dnes téměř žádné ledovce nejsou, protože by roztály. Teplota by byla globálně až o 2 °C vyšší a dramaticky by se zvýšila také hladina oceánů. Takže není lehké říct, jak přesně tyto modely fungují a fungovat budou. Jak jsem řekl, některé modely jsou staré i třicet let a současná situace vypadá samozřejmě jinak, než jak předpovídaly. Možná jsou v některých ohledech až příliš pesimistické.

Je třeba říci, že vytvářet prognostické modely klimatu je jedna z nejtěžších věcí, jaká se v oblasti přírodních věd řeší. Zvyšování koncentrace skleníkových plynů, např. metanu dvojnásobně, tak to je zcela nemyslitelné. Ty změny jsou reálné v řádech setin procent. Ale i takové nepatrné změny se projevují na globálním klimatu velmi zásadním způsobem.

Můžeme dnes kolem sebe pozorovat nějaké konkrétní důsledky globálních změn klimatu?

Kdybychom porovnali klimatické charakteristiky pro území ČR z let 1901–1950 a potom z období 1961–2000, tak bychom zjistili, že i pro naše území se klimatické charakteristiky mění. Patrné je to na zvyšování teplot, a to jak průměrných ročních, tak i letních i zimních. Přibývá dnů letních a tropických, ubývá mrazových a ledových. Vegetační období rostlin se prodlužuje, dříve kvetou a později odkvétají. Ornitologové zjistili, že ubývá některých druhů ptáků a jiných zase přibývá, podle toho, jak tyto druhy reagují na teplotní změny. Nedávno byl u nás objeven i druh pavouka, který pochází ze středomoří. To jsou některé z mnoha jasných indikátorů měnícího se podnebí, které může každý člověk kolem sebe pozorovat.

Ptal se T. Chalupa, foto archiv doc. M. Vysoudila

srážky a jejich globální rozložení, intenzita slunečního záření dopadajícího na zemský povrch atd. Například na mezinárodních fórech Remote Sensing of Environment (Dálkový průzkum životního prostředí), kde vědci z celého světa prezentují výsledky z výzkumu životního prostředí, je v podstatě 60 až 70 procent referátů právě o tom, že dochází k prokazatelným změnám ať už v atmosféře nebo na zemském povrchu. Ty změny se pak dají samozřejmě pozorovat nejen v globálním měřítku, ale i na úrovni regionální, případně místní. Když se podíváte na Zemi z kosmu, tak vypadá velmi

projektový servis • projektový servis

Dne 24. 3. 2009 byla vyhlášena nová výzva 7. rámcového programu EU, specifického programu Spolupráce

Číslo výzvy: 2009/S 57-081602

Rozpočet na výzvu: 150 000 €

Ukončení výzvy: 7. 5. 2009

Téma výzvy: Informační a komunikační technologie

Výzva je zaměřena na identifikaci hlavních činitelů ve všech sektorech a procesech, souvisejících se vzděláváním a šířením nového protokolu IPv6 a souvisejících mechanismů, stimulů a příkladů dobré praxe, které mohou pomoci při efektivním a rychlém vývoji této nové technologie.

Výsledky by měly přinést doporučení, která budou moci být aplikována ve vzdělávacích organizacích (veřejných a soukromých) stejně jako v institucích vyššího vzdělávání a v profesních vzdělávacích institucích. Na základě analýz by měl být odvozen konkrétní návrh na státní úrovni členských států EU.

Studie by měla být postavena na odborných znalostech získaných při realizaci předchozích výzkumných projektů a podpůrných akcí financovaných rámcovými programy EU k podpoře IPv6, například GÉANT a NRENs (National Research and Education Networks).

Více informací o výzvě naleznete na:

http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=202

Projektový servis UP, Šlechtitelů 27, 783 71 Olomouc,

tel.: 585 631 421, fax: 585 631 401, e-mail: info@psup.cz, www.psup.cz

Vyjednávání o Kolektivní smlouvě UP skončilo. Dokument je podepsán

Zhruba rok trvající kolektivní vyjednávání dospělo ke svému závěru. Na základě dohody mezi Koordinační odborovou radou a vedením Univerzity Palackého byla 31. 3. podpisem zúčastněných stran stvrzena platnost nové Kolektivní smlouvy UP.

„Po souhlasném stanovisku děkanů jednotlivých fakult UP je smlouva připravena k podpisu prof. L. Dvořáka, rektora UP“, řekl již 25. 3. v průběhu jednání Kolegia rektora UP JUDr. M. Malacka, prorektor pro záležitosti vnějších vztahů UP.

Koordinační odborová rada UP předložila vedení UP návrh nové Kolektivní smlouvy v březnu 2008. K jednání o protinávrhu došlo v září stejného roku. Dr. V. Klapal, předseda Koordinační odborové rady, průběh jednání a výsledné znění připraveného dokumentu komentoval slovy: „Za KOR UP jsem jednal nejprve s prof. L. Dvořákem, poté od ledna 2009 s JUDr. M. Malackou.

K podpisu Kolektivní smlouvy UP se ve Velkém sále Rektorátu UP sešli rektor prof. L. Dvořák společně s předsedou Koordinační rady UP dr. V. Klapalem (na snímku zcela vpravo) a zástupci základních odborových organizací VOS jednotlivých součástí UP.

Informace, jež z jednotlivých setkání vyplynuly, jsem vždy konzultoval s předsedy jednotlivých odborových organizací. Dne 25. 2. 2009 obě strany konstatovaly, že je smlouva připravena. Musím však sdělit, že s výsledkem vyjednávání zcela spokojen nejsem. Už proto, že se kolektivní vyjednávání v loňském roce neúměrně vleкло a nepřineslo námi dříve požadované tříprocentní navýšení mzdových tarifů a účast KOR UP na rozhodování o vnitřním mzdovém předpisu. To jsme totiž považovali za konkrétní projev úsilí o sociální smír, k němuž jsme přispěli, podle mého názoru, víc než druhá strana – např. toleranci k „dodržování“ termínů. K inflaci se bude pouze přihlížet a pro stávající rok pak mzdové tarify – s platností od března – zaznamenají navýšení pouze o 2 %.“ Dr. V. Klapal pro Žurnál UP dále uvedl, že ani těmi si však zaměstnanci univerzity nemohou být zcela jisti, neboť procenta jsou podmíněna ekonomickým vývojem ČR. „Je tedy otázkou, jaká situace bude v září, tedy v době, kdy by zaměstnanci UP měli na svých výplatní páskách pocítit změnu. Finanční rozdíl za uplynulé měsíce března až srpna by zaměstnanci UP měli obdržet formou mimořádné odměny,“ dodal předseda KOR UP dr. V. Klapal.

K oblastem, které se podle předsedy Koordinační odborové rady UP naopak podařilo vyjednat, patří rozsah dovolené pro neakademické pracovníky. Ten podle nové Kolektivní

Nové znění Kolektivní smlouvy UP najdete na adrese www.upol.cz/zamestnanci.

smlouvy UP činí pět týdnů. Za dobrý výsledek kolektivního vyjednávání ze strany KOR UP považuje dr. V. Klapal také to, že o čerpání stravovacího příspěvku a sociálního fondu budou rozhodovat samy fakulty. „V situaci globální ekonomické krize, která způsobuje negativní jevy v pracovní a sociální oblasti také v Olomouckém kraji, se Univerzita Palackého v Olomouci jeví jako ostrov sociální jistoty. Při kolektivním vyjednávání zazněly nové požadavky a nové názory. Některé bez naprosté reflexe reality, jiné nosné a konstruktivní. Za pozitivní považují samotný proces vyjednávání a snahu o jeho profesionalizaci. Nutno však poznamenat, že v rámci vyjednávání nikdy nelze naplnit subjektivní představy všech zúčastněných a mnohdy by neškodila reflexe situace v soukromém sektoru a podnikatelské sféře,“ komentoval pak průběh a výsledek kolektivního vyjednávání JUDr. M. Malacka, prorektor pro záležitosti vnějších vztahů UP. „Spokojení ovšem mohou být zaměstnanci UP, jelikož v situaci, kdy se měsíčně v Olomouckém kraji propouští zhruba 600 lidí, univerzita pracovní místa zachovává a nepřístupuje k restriktivním opatřením v rámci snižování pracovních míst a úrovně mzdových podmínek v souladu se záměrem vedení UP udržet vývoj ve stabilní rovině,“ dodal.

Kolektivní smlouva je dokument, který upravuje pracovní podmínky všech zaměstnanců, jejich nároky vyplývající z pracovního poměru, vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem a vztahy mezi zaměstnavatelem a odbory.

M. Hronová, foto -mo-

vydavatelství • vydavatelství • vydavatelství

Břežnová produkce

Cyrlometodějská teologická fakulta

Chalupa, P.: *Dynamika smlouvy v deuteronomistickém zpracování dějin. Historické pozadí, projevy a další působení*. 1. vyd., 172 s. Prodejné. Opatrný, D. (odp. red.): *Studia theologica* 35. Teologický časopis. 2009, roč. XI, č. 1, 106 s. Prodejné.

Fakulta tělesné kultury

Kudláček, M.: *Inclusion of children with physical disabilities in physical education, recreation and sport*. 1. vyd., 158 s. Prodejné. Karásková, V. (hl. uspoř.): *AUPO Gymnica*. Vol. 38, No 3. 63 s. Neoprodejné.

Filozofická fakulta

Štěpánek, P.: *Čechy a Španělsko ve středověku. Dějiny a umění*. 1. vyd., 308 s. Prodejné. Machala, L., Gilk, E., a kol.: *Panorama české literatury*. Vydáno na CD. Neoprodejné. Vychodilová, Z.: *Výrazové prostředky textové soudržnosti v češtině v porovnání s ruštinou*. 1. vyd., 300 s. Prodejné. Machala, L. (hl. red.): *Bohemica Olomucensia 1 – Literaria*. 1. vyd. 224 s. Prodejné. Šaradin, P. (ed.): *Contemporary European Studies*. Volume 3, Number 1, 2008. 88 s. Neoprodejné. Vičar, J.: *Smišené sbory. (1998–2008)*. 1. vyd., 140 s. Prodejné.

Lékařská fakulta

Malinský, J., Lichnovský, V.: *Přehled embryologie člověka v obrazech*. 4. vyd., 178 s. Prodejné. Králová, J., a kol.: *Systém psychosociální prevence pro studenty všeobecného lékařství*. Manuál. 1. vyd., 196 s. Neoprodejné. Králová, J., a kol.: *Současné trendy ve vzdělávání budoucích lékařů*. 1. vyd., 78 s. Sborník. Neoprodejné. Řehák, J. (ed.): *10. Vejdovského olomoucký vědecký den*. Abstrakta. 60 s. Neoprodejné

Pedagogická fakulta

Válková, S.: *Morfologie 2*. Vydáno na CD. Neoprodejné. Hornová, L.: *Syntax 2*. Vydáno na CD. Neoprodejné. Babická, B., Chmelařová, L., Jahnová, P. Nevařil, J.: *Praktický jazyk 1*. Vydáno na CD. Neoprodejné. Klement, M.: *Grafické programy CAD 1. Úvod do AUTOCADU*. Vydáno na CD. Neoprodejné. Klement, M.: *Grafické programy CAD 2. Základy kreslení 2D výkresů v AUTOCADU*. Vydáno na CD. Neoprodejné. Klement, M.: *Grafické programy CAD 3. Pokročilé kreslení 2D výkresů v AUTOCADU*. Vydáno na CD. Neoprodejné. Klement, M.: *Grafické programy CAD 4. Základy kreslení 3D výkresů v AUTOCADU*. Vydáno na CD. Neoprodejné. Klement, M.: *Grafické programy CAD 5. Pokročilé kreslení 3D výkresů v AUTOCADU*. Vydáno na CD. Neoprodejné. Poláková, J.: *Úvod do literatury 1*. Vydáno na CD. Neoprodejné.

Právnická fakulta

Bellová, J., Zlámal, J.: *Základy účetnictví pro právníky*. 1. vyd., 140 s. Prodejné.

Přírodovědecká fakulta

Kvítek, L. (ed.): *Možnosti motivace mládeže ke studiu přírodních věd*. Sborník. 1. vyd., 150 s. Sborník byl vydán ve spolupráci s Pdf. Neoprodejné. Kvítek, L. (ed.): *Možné cesty pozitivní změny postoje mládeže k přírodním vědám*. Sborník. 42 s. Vydáno ve spolupráci s Pdf. Neoprodejné. Nezvalová, D. (ed.): *Description of the Units for Direct Teaching*. 54 s. Neoprodejné. Kubáček, L.: *Multivariate statistical Models revisited*. 1. vyd., 248 s. Prodejné.

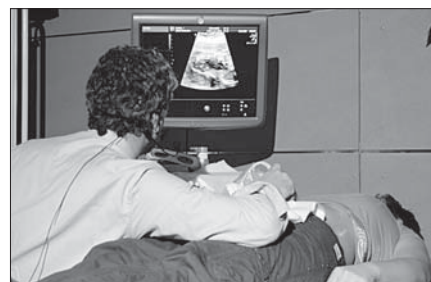
Institut celoživotního vzdělávání (FF)

Prudká, S., Růžičková, D. (ed.): *Festival vzdělávání dospělých AEDUCA 08* – konferenční sborník. Vydáno na CD. Neoprodejné. -kop-

Mezinárodní specializovaný ...

dokončení ze str. 1

for Prenatal Diagnosis & Human Genetics z Berlína v Německu, který přednášel na téma „Teoretická a praktická aplikace fetální echokardiografie“. Součástí byla i „živá“ výuka přímo v přednáškovém sále. Přítomen byl i R. Denk, autor a distributor jednoho z nejlepších specializovaných počítačových programů Astraia pro vyhodnocení rizika a evidenci vrozených vývojových vad. S úvodní, tradičně skvěle dokumentovanou přednáškou s názvem „Vývoj srdce a malformace“ vystoupil prof. J. E. Jirásek, DrSc.

Zájem účastníků, kteří absolvovalím celodenní výukové akce získali evropský certifikát pro tuto problematiku, byl překvapivý. Přestože jde o vysoce specializovanou problematiku, bylo přihlášených více než 220 lékařů.

K úspěšnému průběhu kurzu organizačně přispěl Konferenční servis UP.

Je jisté pozitivní, že pro tuto významnou akci byla vybrána právě Olomouc. První specializovaný kurz tak navázal na tradičně dobré výsledky Ústavu lékařské genetiky a fetální medicíny LF UP v oblasti prenatální diagnostiky a fetální medicíny.

-jš-, -red-, foto -mo-

Studentské organizace na UP v roce 2009 /IV/ Studenti jako zpravodajové i zakladatelé cechu

Na Univerzitě Palackého působí na různých úrovních a s různými cíli na dvacet studentských organizací a spolků. V mnoha případech si tato sdružení vydobyla nejen dobré jméno, ale také stabilní místo v životě naší akademické obce. Prostřednictvím nového seriálu Žurnálu UP bychom vám rádi postupně představili jejich plány pro letošní rok.

Občanské sdružení Studenti UP slaví pět let své existence

Studentská organizace, jež za dobu své existence stála za projekty čtrnáctideníku studentů UP *Helena v krabici*, portálu upol.info a vkrabici.cz či za festivalem studentských aktivit *NášUP*, vstupuje letos do pátého roku života. Sdružení, jehož základem tvoří převážně studenti žurnalistiky, se bude navíc i letos podílet na přípravě

populární publikace *KudyKam – Průvodce prváka po UP* či na přípravě *Dne studentských aktivit* 29. 4.

V současné době se Studenti UP věnují především tvorbě zpravodajsko-publicistického portálu vkrabici.cz. Kromě toho participují na různých kulturních a společenských událostech spojených s UP a studenty a také se snaží předávat své zkušenosti mladším sdružením. „Snažíme se rovněž hledat možnosti, jak navázat na vydávání *Heleny v krabici*, jediného časopisu pro studenty na UP, které jsme museli z finančních a personálních důvodů na podzim omezit,“ dodává Radka Spurná, šéfredaktorka vkrabici.cz. Podle jejích slov by tak sdružení rádo rozšířilo své řady o nové členy. „Hledáme jak nové redaktory, především pro denní zpravodajství, tak i grafika, webmastera či projektového manažera,“ řekla R. Spurná.

Publicisticko-zpravodajský studentský portál vkrabici.cz nabízí již více než dva roky denní zpravodajství z UP a z dění v Olomouci, pozvánky a reporty z koncertů, divadelních představení či festivalů, ale

i prostor pro tvorbu publicistickou – od komentářů po rozhovory s osobnostmi. Součástí portálu jsou také komunitní funkce jako chat, inzertní rubrika, studentská kuchařka nebo vlastní profily a fotogalerie. V současné době se měsíční počet unikátních přístupů na portál pohybuje okolo 10–12 tisíc. „V letošním roce bychom rádi portál modernizovali, a to jak graficky, tak i obsahem, jež by měl být daleko pestřejší,“ zamýšlí se R. Spurná.

Více na www.vkrabici.cz nebo helena@vkrabici.cz

Cech invalidů středoevropské historiografie se chystá zvelebit dvorek Katedry historie

Cílem této organizace s poněkud netradičním názvem je sdružovat současné a bývalé studenty Katedry historie FF UP a jiné osoby, zajímající se o historii. Cech také pořádá již téměř tři roky kulturní a sportovní akce, a to nejen pro své členy nebo organizuje exkurze po pamětihodnostech. Snaží se rovněž umožňovat studentům historie publikování kratších odborných prací. V budoucích plánech organizace se počítá také s pořádáním „historických přednášek pro nehistoriky“.

V letošním roce chystají členové sdružení prohlídku černovírského vojenského hřbitova či výlet do Prostějova. Počátkem května se pak všichni fandové historie mohou setkat na Maškarním bále Cechu, jehož

hlavní téma jsou pro letošní rok *Staré pověsti české*. Po tradičním *Večírku historiků*, který proběhl koncem března, je to další z plánovaných kulturních akcí sdružení. Z těch sportovních jmenujeme turnaj v petanque, který proběhne 13. 5. nebo turnaj ve stolním tenise, který se konal v březnu.

Největším a také nejnáročnějším projektem sdružení je však v tomto roce úprava a zvelebení

dvorku Katedry historie, která sídlí v budově bývalé základní školy naproti konviktu. Z něj by po plánovaných úpravách mělo podle historiků vzniknout „útulné místo pro setkávání a odpočinek studentů, které bude snad v teplejších měsících využíváno také jako alternativní učebna“. Studenti počítají například s novým zatravněním plochy a jejím osázením keří či s lavičkami vhodnými pro odpočinek i studium.

Podzimní program Cechu počítá s každoročním pásováním prváků, s *Večírky historiků* či s připomenutím si výročí 17. listopadu.

Více na www.cish.blogger.cz nebo cish@centrum.cz
Připravil O. Martinek

studentská právní poradna

Od založení evidence spisů v roce 2006 našla Studentská právní poradna PF UP řešení pro cca 400 případů. Spisy se postupem času staly jakousi pokladnicí návodů jak postupovat při nastalých komplikovaných situacích. Tentokrát vám prostřednictvím seriálu *Studentská právní poradna* předkládáme zkušenost člověka, který si koupil auto z autobazaru. Na co si při této koupi dávat pozor?

Případ číslo tři: „Auto z autobazaru“

V polovině listopadu roku 2007 si klient koupil v bazaru automobil Škoda Octavia. Za auto, které bylo dovezeno z Německa zaplatil 320 tis. korun. Při prodeji mu zástupce bazaru nabídl prohlídku vozu v autorizovaném servise Škoda, kterou by zajistil autobazar. Klient této nabídky nevyužil. Když pak v květnu následujícího roku začal používat klimatizaci, zdálo se mu, že chladí slabě. Domníval se však, že je třeba doplnit pouze chladicí kapalinu a problému nepříkládal velký význam. Do servisu jel v červnu, aby zjistil, že problém spočívá ve vadném kompresoru. Autobazar požádal o bezplatnou výměnu kompresoru a přiměřenou slevu z kupní ceny. Na to mu autobazar odpověděl, že se jedná o použitou věc a že tato vada odpovídá přiměřenému opotřebení automobilu.

Jak celá kauza skončila? Existuje nějaké řešení pro nového majitele auta?

I když klient reagoval tím způsobem, že odkazoval na kompresor, který není původní (to mu bylo i řečeno při prodeji v bazaru) a v té souvislosti spekoval nad tím, že koupené auto bude jistě bourané, nespěl. Autobazar jej ujistil, že auto bourané nebylo. Podle něj bylo v Německu v daném stavu koupeno a klientovi podle jasně stanovených pravidel prodáno.

Autobazar také namítl, že si klient nechal opravit kompresor již v jiném servise, čímž porušil smluvní podmínky jejich smlouvy. Navíc, prodávající se s ku-

pujícími dohodli na záruční lhůtě 12 měsíců místo 24 měsíců ode dne převzetí věci kupujícími.

Pro nového majitele auta by se schůdnou cestou stala snad ta varianta, kdyby se vada kompresoru objevila v prvních šesti měsících od koupě auta. Klient by tak měl právo na přiměřenou slevu, a to podle § 624 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen OZ), jenž říká, že pokud jde o věc použitou, má klient místo práva na výměnu věci (jak je to u nepoužitých věcí), pouze právo na její přiměřenou slevu. Klient však musí dokázat, že vada, na níž nyní poukazuje, existovala již při převzetí věci. Protože však vada nastala až po šesti měsících, zbavil se tím prodávající odpovědnosti za tyto vady, neboť u věci použitých odpovídá prodávající pouze za vady, jež existují již při převzetí věci (viz § 619 OZ). Objevili se vada v prvních šesti měsících, má se za to, že existovala již při převzetí věci, ledaže by prodávající dokázal, že vada při převzetí věci neexistovala a že si ji třeba klient mohl způsobit sám.

Dokazuje se to tím, že věc posle prodávající například do servisu, kde mu o tom nějaký odborník vyhotoví zprávu. Přejde-li však klient po více než šesti měsících, bude to právě on, kdo bude muset dokázat, že vada věci se objevila v těchto prvních šesti měsících. To se však v tomto případě bohužel nepodařilo, takže prodávající, tedy autobazar, za vadu odpovědnost nenesl.

Studenti pracující ve Studentské právní poradně mají jediné doporučení: Budete-li si kupovat auto z autobazaru, nespokojte se s tím, co je o technickém stavu automobilu napsáno, ale využijte i možnosti kontroly automobilu v servise, kterou autobazary běžně nabízejí. Poté vyzkoušejte vše, co by mělo fungovat, včetně klimatizace, byť by bylo zimní období. Jinak se vám může, stejně jako našemu klientovi v tomto případě, stát, že bude na uplatnění vašich práv již pozdě.

Ve spolupráci s JUDr. M. Tomaszekem připravila M. Hronová

Studentská právní poradna umožňuje studentům, aby v rámci klinické formy výuky získali praktické zkušenosti; zároveň poskytuje bezplatné právní poradenství nemajetným osobám, které nejsou zastoupeny advokátem nebo jiným právním zástupcem. Má konzultativní charakter a jejím cílem je objasnění všech podstatných okolností, jakož i poukázání na možná řešení případu.

Bezplatné právní poradenství pro všechny, kteří nemají přístup k placené právní pomoci!
Právní klinika Právnické fakulty UP

je tu právě pro vás!

Více na: www.upol.cz/fakulty/pf/centrum-pro-klinicke-pravni-vzdelavani/.

Reakce na článek „Terminologický nebo hodnotový zmatek na PdF UP?“

Ráda bych touto cestou reagovala na článek „Terminologický nebo hodnotový zmatek na PdF UP?“, neboť se domnívám, že je nutná skutečnost, či přesněji dojmy zde otěšitě uvést na pravou míru a na rozdíl od předešlého článku jej opřít o konkrétní argumenty.

Celý článek chápu především jako výsledek osobní frustrace autorů z nastolených změn vedoucích k narovnání stavu rozdělování financí mezi jednotlivé pracoviště fakulty, které samotní pracovníci Katedry anglického jazyka vnímají jako ztrátu osobních hodnocení a znevážení kvality své práce. Naopak se snaží zdůraznit náročnost své výuky, a to ve srovnání s výukou na jiných pracovištích, kterou účelově podceňují a zpochybňují. S tímto stanoviskem nemohu rozhodně souhlasit a považuji jej za poškození dobrého jména Pedagogické fakulty.

V návaznosti na název „Terminologický nebo hodnotový zmatek na PdF UP?“ jsem se proto rozhodla reagovat a tento prezentovaný „terminologický“ zmatek napravit důsledným vysvětlením významu vybraných pojmů, které autoři napadají.

Studentohodina a osobní hodnocení

Vedení Pedagogické fakulty v žádném případě není posedlé studentohodinami, ale dlouhodobě a systematicky se snaží zavést zcela průhledná pravidla, a to i v odměňování pracovníků a rozdělování množství provozních prostředků na jednotlivá pracoviště.

Vzhledem ke skutečnosti, že již řadu let je na fakultě vysoká nevyváženost zátěže jednotlivých pracovišť co do počtu garantovaných oborů, počtu přijímaných a vyučovaných studentů, z pohledu počtu zkoušek, podílu na státních závěrečných zkouškách, počtu vedení a opakování kvalifikačních prací, ale i co do míry zapojení do vědecké výzkumné činnosti či z pohledu počtu publikací a naplňování předpokladů kvalifikačního růstu, byla vedením fakulty již od akademického roku 2004/2005 zpracovávána analýza tohoto stavu. S výsledky byly seznámovány vedoucí jednotlivých kateder i AS PdF, který svým usnesením ze dne 5. 12. 2007 uložil vedení PdF UP zpracovat návrh opatření dalšího rozvoje fakulty v této oblasti. S předloženými výsledky byla vždy pracoviště vybízena k hledání řešení, aby se jejich výkon zlepšil, a aby se tak stále více nerozvíraly nůžky mezi jednotlivými katedrami, což vycházelo ze znění Dlouhodobého záměru PdF UP zpracovaného již předchozím vedením PdF UP. Dalším z impulzů ke zvýšení dynamiky v tomto snažení je bezesporu současná ekonomická realita. Z detailní analýzy je zřejmé, že tyto podněty vedly na řadě kateder k zefektivnění výuky, akreditaci nových atraktivních a na trhu práce žádaných oborů, k vyššímu zapojení do výzkumné činnosti, ale i do projektové činnosti ESF atd. Jejich snažení se také velmi pozitivně projevilo v celkovém hodnocení fakulty (vysoký počet přihlášek ke studiu, růst počtu podaných i přijatých projektů, hodnocení Rady pro výzkum a vývoj ČR atd.).

V loňském roce byla vytvořena pod vedením proděkana pro studijní záležitosti pracovní skupina, do které mohla každá katedra delegovat své zástupce. Tato skupina shromáždila podněty stran představitelů pracovišť, co vše by mělo být zohledněno v rámci finančního modelu pro rozdělení prostředků na mzdy pracovníků a provoz kateder. Vedení fakulty tyto návrhy vyhodnotilo a zakomponovalo do modelu, který byl vypracován. Nejčastější připomínkou byla rozdílná míra nutného individuálního přístupu ke studentům daného oboru, což si vedení fakulty rovněž plně uvědomovalo, a proto při výpočtu vedle koeficientu akreditace, koeficientu, jenž vyšel ze studentohodin, rozdělovalo jednotlivá pracoviště do čtyř kategorií náročnosti s přidělením koeficientů od 1,0 až po 1,3. Na základě konečného koeficientu, který vyšel z násobku všech tří koeficientů, se vypočítávaly přidělené prostředky. Takto získaný model by sice znamenal rozdělení prostředků podle výkonu, ale byl by pro některá pracoviště velmi tvrdý, proto bylo dohodnuto použití pouze $\pm 10\%$ rozptylu. Což sice pro ta pracoviště s vyšším výkonem znamenalo, že nedostanou všechny prostředky, ale bylo třeba se dohodnout na jisté solidaritě, aby všem pracovištím byl zajištěn rozvoj, aby se mohlo dostat závazkům směrem ke mzdám pracovníků a nebyla ohrožena realizace akreditovaných oborů. Základní podmínkou tvorby modelu bylo hledání spravedlivějšího dělení s tím, že ale musí být vytvořeny na fakultě takové základní podmínky, které nebudou pro

žádné pracoviště likvidační, což zvolený model splňuje. V průběhu letošního ledna se děkanka dohodla se všemi vedoucími kateder na řešení situace a písemně jim byly přiděleny prostředky na letošní rok s tím, že každé pracoviště má vytvořenu i potřebnou rezervu. Tento podklad vznikl v návaznosti na jednání s vedoucími kateder stran jejich opatření k zefektivnění činnosti jejich pracoviště. Pouze vedoucí Katedry anglického jazyka odmítl zpracovat rozpočet katedry jako vyrovnaný s tím, že nesouhlasí s hodnocením, že jeho pracoviště má nízký výkon. Pracovníci Katedry anglického jazyka vůbec nevnímají (což je zřejmé mimo jiné z uveřejněného článku v Žurnále UP č. 21), že výkon jejich pracoviště se výrazně odlišuje od ostatních. Mají dojem, že by jejich výuka měla být hodnocena zcela jinak, než např. u pracovišť, jež se podílejí na učitelské způsobilosti. Tento pohled je ale pro vedení fakulty naprosto nepřijatelný, neboť Katedra anglického jazyka připravuje učitele a ti musí být dobře připraveni po všech stránkách (přítom speciifika výuky jazyků jsou zohledněna vnitřním koeficientem náročnosti). Vedoucí katedry odmítl v situaci, kdy pracoviště oproti předešlému roku opět snížilo svůj výkon, provést přehodnocení osobních příplatků. Následně bylo proto postupováno podle Vnitřního mzdového předpisu UP, s tím, že není pravda, že byly všem osobní příplatky odepřeny, ale byly sníženy.

A nyní několik čísel vypovídajících o výkonu Katedry anglického jazyka (bez vazby na kritizované studentohodiny):

Motivační program

Motivační program pro studenty imatrikulované na Pedagogické fakultě UP je společnou iniciativou tří přírodovědně zaměřených kateder této fakulty – Katedry biologie, Katedry matematiky a Katedry technické a informační výchovy počínaje studijním rokem 2009/2010. Na Univerzitě Palackého motivační program není pojmem nikak novým. Jako příklad lze uvést motivační programy pro získávání nadaných studentů pro studium přírodovědných oborů na UP, které realizuje její Přírodovědecká fakulta již řadu let. Program na PdF UP vznikl na základě analýzy přijímacího řízení v loňském roce a v letech předcházejících, kdy počet přijímaných studentů na studijní obory garantované výše uvedenými katedrami měl neustále klesající tendenci. Tento pokles je podle představitelů těchto kateder, se kterým se ztotožnilo vedení fakulty, nutné zastavit, neboť nejenže tím může dojít k zániku studijních oborů, a tím k omezení možností kombinovatelnosti pro jiné obory realizované na fakultě i univerzitě, ale také, a to zejména, k nedostatku kvalitních aprobovaných učitelů v oborech garantovaných těmito pracovišti, který se začíná již nyní zatažněl projevovat. V souladu s platnou legislativou je motivační program výhradně hrazen ze stipendijního fondu PdF UP, jehož prostředky nelze použít na krytí jiných nákladů, tedy ani např. osobních ohodnocení (jak se domnívají autoři článku).

Efekt motivačního programu v počtu přihlášek 2009/10

(Zdroj: Zpráva o přijímacím řízení 2008/2009, statistika přihlášek 2009):

Nárůst počtu přihlášek ke studiu pro rok 2009/2010 oproti roku 2008/2009

Počet přihlášek ke studiu kombinace oborů s motiv. programem – nárůst o 133%

Počet přihlášek na obory s motiv. programem v kombinaci s PrF – nárůst o 53%

Počet přihlášek na obory s motiv. programem v kombinaci s AJ – nárůst o 51%

Počet přihlášek na obory s motiv. programem v kombinaci s jinými obory – nárůst o 34%

Vyhlášení motivačního programu pro studenty oborů, o které „není velký zájem“, se pozitivně promítlo v počtu podaných přihlášek nejen na obory motivačního programu (nárůst na více než dvojnásobek), ale i na ostatní obory učitelství pro ZŠ a SŠ, včetně kombinací s AJ. Přesto však autoři článku tvrdí: „V době, kdy se těm „špatným“ katedrám (které stále přitahují na fakultu velký počet studentů) snižují počty pracovníků a osobní ohodnocení, se plánuje vyplácení stipendií pro studenty oborů, o které není velký zájem ...“

Otázka: Proč motivační program napadají pracovníci katedry, které se nedaří také naplňovat směrná čísla u studentů přijatých ke studiu, přestože zájem o studium AJ tato směrná čísla několikanásobně převyšuje a odpovídá potřebě kvalifikovaných/aprobovaných učitelů AJ v olomouckém regionu? (Pro rok 2008/2009 se ke studiu AJ přihlásilo celkem 412 uchazečů, k přijímacímu řízení se jich dostavilo 261, z nichž uspělo pouze 110 a ke studiu se zapsalo 52.)

Závěrem:

Pracovníci Katedry anglického jazyka svůj text zakončili slovy: „Pokud někdo využívá termíny ve významu jiném, než jim přináležejí, z neznalosti, riskuje, že bude označen za neoborníka. Pokud je ale někdo používá v pozměněném významu účelově, může být považován za velkého manipulátora.“ Já mohu jen autory doplnit: Pokud někdo definuje termíny jen na základě svých subjektivních pocitů a dojmů, vytváří sám terminologický zmatek.

Prof. L. Ludíková, CSc. – za vedení PdF UP

Zachraňte/(me) němčinu

Byvší k tomu v podstatě vyzvána článkem kolegy Millera „Pláč zoufalého pedagoga“ v Žurnále č. 20 (v němž si historik Miller nařká nad stavem znalosti němčiny u svých studentů), konstatují jako zástupce obce germanistické (jejímž genuinním úkolem v Čechách a na Moravě je kromě jiného také být „strážcem pokladu“, tedy upamatovávat na kdysi silnou německou kulturní, vzdělanostní, uměleckou složku naší vlastní, české kultury, vzdělanosti, literatury, umění) za prvé, že jsme si velmi dobře vědomi neblahé tendence mizení němčiny ze středoevropského prostoru, kteráž tendence se v rovině čistě komunikační jeví sice jako zcela přirozený, nevzrušivý, protože v historii lidstva pravidelně se opakující proces vyklízení pozic původní „linguae francae“ (němčiny nově linguae francae/angličtiny (proti němuž nemá smysl se nijak ohrazovat ani proti němu bojovat), že ale z hlediska kulturní historie jde o nebezpečný postup zanechávající dramatické trhliny a nevratné následky, proti němuž naopak nutno bojovat se vsí rozhodností. Nutno si totiž uvědomit, že v zemích střední Evropy, s původně silným podílem německé/rakouské kultury zmizí spolu s němčinou i podstatná část vlastní národní kultury, dějin, myšlení, umění – kteréž disciplíny lidského ducha se v Českých zemích vyvíjely až do poloviny 20. století vždy v závislosti na německé/rakouské kultuře (ať už šlo o závislost sympatickou či o nepřátelské tření).

Zvláště klasické humanitní vědy jsou postiženy všeobecným poklesem zájmu o německý jazyk: ve filozofii, sociologii, estetice již nemožno vyučovat o dějinách německé filozofie, německého sociologického a estetického myšlení, neboť frekventanti kurzů nechtou německy (a zdaleka ne všechna stěžejní díla – patříci mnohdy k centrálním dílům té které vědní disciplíny – jsou přeložena do češtiny), absolventi oboru historie/archivnictví nejsou použitelní pro čtení německých archiválií (které tvoří podstatnou část sbírek českých archivů) a nemožno porozumět logice českých dějin bez její německé/rakouské složky, bohemisté vykládají dějiny české literatury jen v úzkém národním kontextu (podobně jako v době normalizace, teď ovšem již nikoli pod tlakem komunistické ideologie, nýbrž proto, že studenti nerozumí německy), česká germanistika jako vědní disciplína hrozí zaniknout: pod tlakem ekonomicko-utilitaristického myšlení nabízí většina germanistických institucí již jen pragmatické a aplikované disciplíny, nikoli vědní obor jako takový a k němu příslušný výzkum, specifický filologický přístup k jazyku, který zná a zkoumá i jiné funkce jazyka než pouze komunikativní. Současně hrozí, že kulturně-politická práce minulých desetiletí od roku 1989, která se snažila podpořit narovnání sousedských vztahů mezi ČR a Německem, přijde vničit.

To vše již několik let víme, zároveň registrujeme s jistou dávkou zklamání, že ani české Ministerstvo školství ani příslušné německé/rakouské instituce (DAAD, OeAD) nečiní nic podstatného pro „záchranu němčiny“ ve středoevropském prostoru, leč uvyklí již takové ignoranci ze strany úředníků, rozhodli jsme se pomoci si – a němčině jako jazyku české kulturní paměti – sami: Před rokem jsme do soutěže vlnivé a bohaté Volkswagenstiftung přihlásili projekt „Němčina jako jazyk humanitních věd“

Autor: J. Dostál

(návrh byl nejprve odmítnut s tím, že konkurz je vypsán pro německé univerzity – až po našem konstatování, že jazyk a jazyková vzdělanost nezná politických hranic, byl projekt přijat a nakonec v konkurenci 70 německých institucí i vyhodnocen jako vítězný).

Projekt slibuje zavést nový typ bakalářského studia německé filologie, v němž budou studentům zprostředkovány německy (včetně německé metodologie a terminologie, německé/rakouské historie příslušné disciplíny) základy šesti klasických disciplín humanitních věd (z historie, filozofie, obecná a srovnávací jazykověda, srovnávací religionistika a judaistika, medievistika a sociologie) tak, aby absolventi byli schopni pokračovat v magisterském studiu té které vybrané disciplíny a navíc uměli slušně německy (výstupní kompetence by měla dosáhnout vysokého stupně – C1 - referenčního rámce MSMT). Plánovaný obor poměrně značně rozšiřuje, či překonává klasické filologické pojetí (Humboldtovo), zachovává ale hlavní filologický postulat: Jazyk – ve všech svých funkcích (nikoli jen ve funkci komunikační) – bude coby „organon poznání“ centrem

Pane docente, neplačte

Jsem pravidelným čtenářem Žurnálu. Vždy jej přečtu do posledního článku. Proto jsem nemohl přehlédnout článek doc. J. Millera, MA, Ph.D. Nerozplakal jsem se, udivil mne.

Vyrukovat s větami typu „Připomínka, že tato země byla v průběhu svých dějin vždy německojazyčným prostorem a těžila blahodárného vlivu německé kultury, je nošením dříví do lesa“, mi nepřipadá v době 70. výročí okupace naší země (byli jsme začleněni do německého prostoru) vůbec vtipné. Už vůbec ne od historika, který se dopouští - dle mého nehistorického pohledu - chybné generalizace. Pocházím totiž z východních Čech, kde byste sotva našli člověka ochotného věřit Vaši tezi o tom, že německá kultura vždy měla, má a bude mít zásadní dopad na kulturu českou. Domnívám se, že tato Vaše další generalizace v čase přítomném a budoucím je skutečným omylem. Souhlasím s tím, že za naší hranici na západ a jih žije přes 100 milionů lidí, kteří nás ovlivňovali, ovlivňují a ovlivňovat budou. Ale bylo dobré nezapomenout na to, že na severu žije okolo 45 milionů Poláků, na východě pět milionů Slováků a přes 200 milionů Rusů. (Geografy prosím o shovívavost k číslům.) I ti nás ovlivňovali, ovlivňují a ovlivňovat budou. Na co jste, pane docente, úplně zapomněl, je fakt, že za velkou louží je jistá kultura (šířená jazykem anglickým), která nás

Ad) „Terminologický nebo hodnotový zmatek na PdF UP?“

Vážení čtenáři, dovolte, abychom se vyjádřili k části článku „Terminologický nebo hodnotový zmatek na PdF UP?“ publikovaného v Žurnále UP (číslo 21, 2009), která se týká časopisu „Journal of Technology and Information Education“ (JTIE). V tomto článku autoři napadají uvedený časopis bez znalosti souvislosti a zpochybňují jeho přínos pro odbornou veřejnost. Nuže, rád bychom uvedli některé informace těchto „terminologických“ odborníků na pravou míru:

1) Nejedná se o „mezinárodní“ časopis, jak je uvedeno. Nikdy s tímto pojmem nebylo operováno a uvedeným tvrzením je úmyslně poškozováno dobré jméno časopisu. Časopis není zařazen v žádné ze světových databází, což by měly mezinárodní časopisy splňovat, nemá IF a ani redakční rada není mezinárodní. Není tedy zřejmé, dle čeho autoři článku usuzují a proč ho hodnotí, jako by byl mezinárodní. Jedná se o časopis, kde publikují především autoři z Česka, Slovenska a Polska.

2) K tvrzení autorů pocházejících z Katedry anglického jazyka PdF UP „Když v knihovně najdeme časopis nebo sborník prací s titulem v cizím jazyce, celkem logicky předpokládáme, že jeho části budou odpovídat názvu, že tam budou převážně články v jazyce titulu nebo v jiných cizích jazycích.“ uvádíme následující. Jestliže

plánovaného oboru. Tvůrci projektu si od nového oboru slibují, že osloví i jiné skupiny uchazečů než dosud („jedničkáře v němčině“), a že prostřednictvím nového oboru sdělí alespoň hrstce příslušníků vzdělanostních elit, že němčina – nikoli jako komunikační nástroj (v této bitvě už dávno – a snad po zásluze? – zvítězila angličtina) – je podstatným jazykem pro tvorbu vlastní, české národní identity.

Právě před dvěma týdny byly dokončeny práce na akreditačním spisu nového oboru, zbývá doufat, že všechny kroky akreditačního procesu proběhnou rychle a bez zádrhelů. Nebyť pravidla na FF, že obor smí přijímat uchazeče jen, je-li akreditován nejméně rok dopředu (aby mohl být inzerován v příslušném tisku), mohli bychom – jsouce dobře připraveni – otevřít jeho brány už v září letošního roku. Leč musíme čekat až do září 2010 a doufat, že za tu dobu němčina nevyklídí své pozice úplně.

Za druhé konstatuji, že s kolegou Millerem ráda půjdu kdykoli na pivo.

Prof. I. Fialová, vedoucí Katedry germanistiky FF UP

(nebo lépe ty mladé) ovlivňuje nejvíce. A nic nenaděláte s tím, že čistá německá kultura už nyní neexistuje, je součástí globální světové kultury, v níž se promítá mnoho vlivů národních. Máte starost o komunikaci mladých lidí – ale přiznáváte, že se anglicky domluví. Tak v čem je problém? Že nemluví německy? Dle mého názoru, ať mluví anglicky, hlavně když ti druzí s námi nebudou mluvit německy jako Němci v roce 1939, nebo Rusové rusky v roce 1968. (To jsou také dějiny. Události těchto let se pak naprosto nesmyslně odrazily v nechuti ke všemu německému po roce 1939 a všemu ruskému po roce 1968.) Pokud jde o to, že v Olomouci není žádná škola prioritně zaměřená na výuku německého jazyka, domnívám se, že se učí všude (ne prioritně) a že k této prioritě spěje církevní gymnázium Německého řádu. Jestli jde o to, že studenti historie by němčinu na určitém stupni znalosti měli ovládat, není přece nic lehčího než jim to vypsat jako předpoklad ke studiu.

Na závěr bych chtěl komentovat Vaši větu, která mne nejen nerozplakala, ale spíše rozesmála. Pokud klesající zájem o němčinu vidíte jako krucifiální problém našeho školství, pak Vám upřímně závidím. Nějak mne napadla věta o třisce v oku svém a trámu v oku toho druhého.

PhDr., PaedDr. V. Klapal, Ph.D.,
Ústav pedagogiky a sociálních studií PdF UP

čtenář v knihovně najde sborník prací s titulem v cizím jazyce, např. „New Trends in Educating Future Teachers of English IV“, lze dle autorů článku logicky předpokládat, že jeho části budou odpovídat názvu, že tam budou převážně články v jazyce titulu nebo v jiných cizích jazycích. Ve skutečnosti je tam většina článků českých. Dodejme jen, že konferenci, z níž sborník pochází, pořádala Katedra anglického jazyka PdF UP. Překvapením už ani není, že jsou v něm publikovány příspěvky v českém jazyce, jejichž autoři jsou členové již zmiňované katedry. Že by i na Katedře anglického jazyka panoval „terminologický nebo hodnotový zmatek“, když jim nevádí, že vydávají sborník příspěvků s cizojazyčným názvem a sami v něm publikují v češtině? Nejen to, členové této katedry taktéž publikují články v češtině i v jiných publikacích s cizojazyčnými názvy (což si při nahlédnutí do databáze OBD může každý lehce ověřit). A co anglofonní čtenář, není „zklamaný“? Nezbývá než dodat přísloví „každou vodu, pijí víno“!

3) Kdybychom se řídili logikou oponentů, potom současně zpochybňují výsledky práce Rady pro výzkum a vývoj (poradní orgán vlády České republiky), jelikož ti do seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR zařadili časopisy s latinskými názvy a nezbyvá než se zeptat, kolik článků v latinském anebo jiném cizím jazyce je v nich publikováno (mimořádně se jedná i o Acta

Dokončení na str. 10

10. DUBNA

Mgr. R. Kaňa, Ph.D. (Mikrobiologický ústav AV ČR, Třeboň): **Dynamika fotosyntetických proteinů**. Odborný seminář. PŘF UP (tř. Svobody 26), učebna F8, 9.30 hod.

11. DUBNA

Volejbal SK UP x ČUZ Praha. Extraliga, junioři. SH 10.00 a 14.00 hod. **Volejbal SK UP**. Baráž, kadetky. SH 10.00 a 14.00 hod. **Volejbal SK UP x Olymp Praha**. Extraliga o 3. místo, ženy. SH 17 hod.

14. DUBNA

Prof. J. Rachůnek: **State operators on GMV – algebras**. Seminář z univerzální algebry a uspořádaných množin. PŘF UP (Tomkova 40), 13 hod.

RNDr. R. Vodák, Ph.D. (PřF UP): **Asymptotická analýza stlačitelných tekutin**. Seminář z diferenciálních rovnic. PŘF UP (Tomkova 40), posluchárna č. 202, 13.30 hod.

Prof. B. Mrňa: **Historie vývoje psychiatrie na Moravě**; prof. J. Lukl: **O výzkumu kardiorytmů**. Vlastivědné muzeum (nám. Republiky 5), 15 hod.

Ex Libris s J. H. Krchovským. Beseda. FF UP (Křížkovského 10), posluchárna č. 18, 18.30 hod.

Ad) „Terminologický ...“

dokončení ze str. 1

Universitatis Palackianae Olomouensis, Acta Universitatis Carolinae, Acta Polytechnica, Acta Medica, Archaeologia historica)? Že by i na Karlově univerzitě, Českém vysokém učení technickém či jinde měli, jak autoři v názvu článku uvedli, „terminologický nebo hodnotový zmatek“, když dle seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik jsou vydávány následující časopisy s cizojazyčnými názvy (Access Server, Acta rerum naturalium, Acta Universitatis Carolinae – Iuridica, AntropoWebzin, Czech Hospitality and Tourism Papers, Data Security Management, Folia numismatica, Fontes Nissae, Materials Structure in Chemistry, Physics, Biology and Technology, Media4u magazine, Paideia, Perner's Contacts, Theatrum historiae) výhradně v českém jazyce (tato informace je uvedena v seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik)? Navíc by „terminologický nebo hodnotový zmatek“ musel panovat na Radě pro vědu a výzkum, která je složená z renomovaných vědeckých pracovníků (mj. prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., prof. Ing. Vladimír Haasz, CSc., prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c., doc. Ing. Michal Korecký, Ph.D., prof. Ing. Jiří Málek, DrSc., prof. PhDr. Petr Matějů, Ph.D., Ing. Pavel Vlasák, DrSc.), jelikož ona seznam recenzovaných neimpaktovaných periodik schválila.

Jazyky článků časopisu JTIE jsou redakční radou striktně vymezeny, což je plně v jejich kompetencích. Důvodem volby anglické verze byla jeho srozumitelnost pro vědecko-odborné pracovníky ze středoevropských zemí. Název i jazyky jsou schváleny Ministerstvem kultury ČR. Za jazykovou správnost jednotlivých článků odpovídají autoři.

Z uvedených důvodů lze tvrdit, která autoři článku „Terminologický nebo hodnotový zmatek na PdF UP“ (jmenovitě B. Babická, Z. Bartsch Veselá, S. Gill, L. Hornová, A. Hubáčková, J. Ivanová, P. Jahnová, J. Kořínková, A. Lenochová, D. Ludvíková, J. Nevařil, S. Obenausová, S. Válková a M. Vodičková) uvádějí, považovat přinejmenším za velmi nekorektní.

Doc. Č. Serafín, KTIV PdF UP

Upozornění redakce

Upozorňujeme čtenáře a autory, že vzhledem k nadcházejícím velikonočním svátkům vyjde příští číslo Žurnálu UP (24) až v pátek 24. 4.

Klub moravských skladatelů Brno a Tvůrčí venturum Olomouc. Festival MusicOlomouc 2009. Více na www.musicolomouc.cz.

14. – 19. DUBNA

Academia film Olomouc. 44. ročník festivalu vědecko-populárních filmů. Více na www.afo.cz.

15. DUBNA

Mezinárodní dimenze studia matematiky, projekt Socrates – Erasmus. Didaktický seminář. PdF UP (Žižkovo nám. 5), posluchárna P28, 14 hod.

16. DUBNA

M. Loew: digit.diaSHOW Mongolsko. U-klub, 19 hod.

17. DUBNA

Prof. P. Anzebacher (Ústav farmakologie LF UP): **Cytochromy P450, jejich struktura a funkce**. Odborný seminář. PŘF UP (tř. Svobody 26), učebna F8, 9.30 hod.

18. DUBNA

Volejbal SK UP x Olymp Praha. Extraliga o 3. místo, ženy. Sportovní hala, 17 hod.

19. DUBNA

Aerobic SK UP. Olomoucký Master Class 2009. Sportovní hala 8.00–16.00 hod.

20. DUBNA

Gentlemen Singers, umělecký vedoucí R. Uhlíř. Festival MusicOlomouc 2009. Více na www.musicolomouc.cz.

Už jsme doma: „Jeskyně“ tour 2009. U-klub, 20 hod.

21. DUBNA

M. Kratochvíl: Etnické inspirace v soudobé hudbě. Festival MusicOlomouc 2009.

Doc. P. Emanovský: Sectional switching mappings in semilattices. Seminář z univerzální algebry. PŘF UP (Tomkova 40), posluchárna č. 302, 13 hod.

Doc. J. Hlaváč (Katedra organické chemie PřF UP): **Benzofenanthridinové alkaloidy z pohledu organického chemika**. Přednáška. TÚ LF UP (Hněvotinská 3), levá malá posluchárna, 16 hod.

B. Kostřicová: Románový cyklus J. Kratochvíla. FF UP (Křížkovského 10), učebna č. 7, 18.30 hod.

22. DUBNA

Koncert studentů olomoucké Konzervatoře Evangelické akademie. Festival MusicOlomouc 2009.

A. Sauter, B. Studlar: A je někdo jiný. Scénické čtení. UP, Bílá nora (suterén), 19.30 hod.

Slavici v kleci. Filmový klub. UC UP, Filmový sál, 20 hod.

Unitet Flavour. Koncert. U-klub, 21 hod.

23. DUBNA

I. Poledňák: Olomoucký rodák E. Viklický a český jazz. Festival MusicOlomouc 2009. Více na www.musicolomouc.cz.

PhDr. J. Macko (PřF UP): **Databázové technologie v podnikových informačních systémech**. PŘF UP (Tomkova 40), Katedra informatiky PřF UP, 11.30 hod.

24. DUBNA

Mgr. H. Kyseláková (Katedra experimentální fyziky PřF UP): **Effect of PEMV infestation to biochemical characteristics of susceptible pea cultivar**. PŘF UP (tř. Svobody 26), učebna F8, 9.30 hod.

-red-

Přírodovědecká fakulta má i letos vlastní velikonočního přání

Vítězem II. ročníku soutěže o nejlepší velikonoční přání pro rok 2009, kterou vyhlásil děkan PřF UP, se stal student 4. ročníku PF Matěj Raiter. Jeho návrh se tak stává oficiálním přáním Přírodovědecké fakulty UP k Velikonocům pro rok 2009.

Komise ve složení prof. J. Ševčík, prof. L. Daniel, prof. I. Frébort, prof. T. Opatrný, doc. E. Tesaříková, doc. J. Molnár, doc. I. Smolová, Ing. D. Zlámalová a Mgr. D. Petřelová vybírala z návrhů 20 soutěžících a neměla lehkou práci – vybrat jen jeden návrh nebylo jednoduché, neboť se sešlo hned několik velmi zdařilých. Společně s vítězným návrhem byli proto oceněni i další autorky a autoři: druhé místo obsadili J. Cenkl (PdF), T. Oprchalová (PřF), na třetím místě se umístili E. Stanovská, J. Zemek a D. Zacho (všichni PřF).

Oficiální vyhodnocení soutěže proběhlo v zasedací místnosti Děkanátu PřF za přítomnosti děkana prof. J. Ševčíka, Mgr. D. Petřelové a soutěžících. Vítěz obdržel poukaz na třídní pobyt pro dvě osoby v rekreačním středisku PřF UP v Karlově a mimořádné stipendium ve výši tři tisíce korun. Další soutěžící, kteří se umístili na 2. a 3. místě, obdrželi menší odměny.

-dp-, foto archiv PřF

